

räknad. Vid närmare beräkning torde likväl Stadsjorden utgöra närmare 40,000 tunnland, så att skatten kan antagas till 50,000 R.dr.

3:o Tionde-afgift af alla hushyror i Städerna, utan afseende om ägaren bebor sitt hus eller icke, i hvilket förra fall taxerings-männen äga att utsätta hyran, antingen efter köpeskillingen eller efter försäkrings-summan, då den högsta af dessa summor bör tjena till grund.

Ann. Efter de anledningar, som de förre bevillningarne gifvit, kan tionden af hyror, med fullkomlig säkerhet, antagas utgöra R.dr 20,000. Härvid synes böra beräknas blott den hyra, som husägaren får af sin hyresman, men ej hvad den sednare kan vinna genom veckohyror åt resande, då derunder vanligen begripas möbler, eldning och städning.

4:o Tionde-afgift af alla Aktier och penninge-räntor, hvaribland Bankens fordringar, så väl hos Kronan som privata, inbegripas. Härvid iakttages, att för alla in-tecknade kapitaler erlägges afgiften af gäldenären, hvilken deremot äger ådraga denna summa vid liqviden med fordringsägaren, som vid taxeringen bör uppgifva sina fordringar; äfvensom ock hvar och en, för kontrollens skull, då bör uppgifva sin gäld. Hvar och en ouppgifven fordran, som löper med ränta, bör anses vara förverkad, hälften till Kronan och hälften till angifvaren, och således aldrig vara exekutif. Till förekommande af uppsägningar och hemliga ombyten, synes böra stadgas, att den, som vid den andra taxeringen uppgifver mindre fordrings-summor än vid den första, men ej kan nöjaktigt visa hvar hans penningar blifvit använda, bör taxeras till lika summa, som vid första taxeringen blifvit uppgifven. Förskrifningar, utan utfäst ränta, taxeras till 5 pro-cents intresse, till undvikande af underslef genom räntans afdragan-de förut. Edgång synes äfven kunna åläggas. Förmodligen respekteras den ännu — åtminstone af några.

Ann. Efter behöriga och säkra kalkyler belöper denna nya tionde-skatt till R.dr 100,000.

5:o Tionde-afgift af Handels-Societeternas årliga avans, samt af Handtverkares verkstäder och alla andra verk och rörelser, undanta-

gande jernbruk och masugnar, samt klädes- ylle- och siden-fabriker, hvilka för det närvarande ej torde tåla högre beskattning, än endast någon tull för deras tillverkningar.

Ann. Denna summa, då den beräknas efter tullafgift och folkmängd, som vid handel, handtverk och rörelser sysselsättes, kan med fullkomlig säkerhet antagas till minst R:dr 200,000. Den gör, efter nuvarande bevillnings-förordning, en högre summa.

6:o Mantalspengarne. De hafva hittills utgjort 222,000 R:dr; men som de, vid deras första inrättning, belöpo till $\frac{2}{3}$ af en R:dr, och således, efter den tidens varupris, till vid pass 14 kappar råg; så synes den minsta summa, som någonsin kan beräknas för det personliga försvaret, böra vara 1 R:dr för hvarje mansperson och 24 sk. för hvarje kvinna. Men för att undvika alla hittills öfliga underslef, som betagit Statskassan sin rättmätiga inkomst, synes beskattningsskyldigheten böra sträcka sig till hvar och en person, af hvad stånd han är, ifrån 15 till 70 år, utan att andre derifrån äro undantagne, än de som underhållas på Allmänhetens bekostnad; ty hvar och en annan är ofelbart i tillstånd att kunna göra till Staten 3 dagsverken om året, eller ock betala en deremot svarande afgift. Säkerheten synes också fordra, att hvar och en Socken är ansvarig för hela summan af de der belöpande mantalspengarna.

Ann. Denna summa synes, om allt rätteligen tillgår, kunna temligen säkert beräknas till en årlig tillökning utöfver den gamla skatten, af minst 600,000 R:dr.

7:o Postmedlen och Chartæ Sigillatæ medlen synas äfven böra inflyttas bland Statens ordinarie inkomster; med rättighet för Regeringen, att, efter omständigheterna, höja eller fälla dem till 50 procent emot det nuvarande beloppet. Vid Chartæ Sigillatæ medlen synes böra tilläggas, att alla vaxelbref beläggas med Charta Sigillata till 1 per mille af summan, och alla förskrifningar, diskonternas inbegripna, likaledes med $\frac{1}{4}$ procent.

Ann. Förhöjningen synes kunna med säkerhet antagas till minst R:dr 100,000. Chartæ Sigillatæ Förordningen torde alldeles böra om-

arbetas, och tillika stadgas, att vaxlar och förskrifningar samt alla andra dokumenter alltid skrivas på stämplat papper, och att en okarterad förskrifning är ogild.

8:o Stora Sjtullen bör, nu som förr, anses vara en ordinarie skatt, dock med rättighet för Regeringen, att, allt efter omständigheterna, höja eller fälla denna afgift till 50 procent, och att äfven till ett ännu högre belopp höja afgifterna för alla öfverflöds-varor, såsom kaffe, tobak, vin, risgryn, silke m. m., äfvensom ock, att förbjuda eller tillåta införsel af vissa varor. Den stora skillnaden ifrån 1 rst. till 8 rst. i afgiften för maskovad samt Tetes och Terres socker ger anledning till underslef. Bäst vore att utsätta en lika tull af 6 rst. för alla dessa sorter.

Anm. Under handelns jemna och oafbrutna lopp synes en tillökning af 200,000 R:dr kunna påräknas; men för det närvarande torde, oaktadt en högre taxa, hela afgiften ej stiga högre än förut, för 2 à 3 år tillbaka, undantagande hvad genom stadgande af en nederlags-afgift till 2 procent bör kunna inflyta, och som troligen bör belöpa till 100,000 R:dr och deröfver.

9:o Landtullen har väl tillföre varit ansedd såsom bevillning; men då den måste användas till Statens ordinarie utgifter, hvilka ej kunna minskas, lærer den också böra öfverflyttas till en ordinarie och beständig inkomst. På Regeringen synes böra få ankomma, att låta författa en ny Taxa, lämpad efter 32:dra penningen af varornas nuvarande medelpris, som är den egentliga grunden för Landtulls-afgiften. Äfven ock att utfärda en ny Stadga, med nödiga förbättringar, och efter ett mera lämpligt system än det förra. De angelägnaste ändringar synas böra bestå deri, att Accis och Tull sammanslås: att tull ej betalas då en vara föres genom en Stad utan att der stadna: att skillnaden emellan Borgare- och Landtmanna-tull alldeles upphör: att varans confiskation ej äger rum då den försummas att angifvas, men att i stället fyrdubbel tull betalas; med flera ändringar, som äro högst nödiga, för att undvika de olägenheter, som hittills varit förknippade med detta verk.

Anm. Ingen afgift är mindre kännbar än Landtullen; ty den ersättes genast genom värdet af den vara, för hvilken den erlägges. De missnöjen, som uppkommit, härleda sig ej från afgiften, utan från felaktiga bevaknings-anstalter och otydliga lagar. Det är ingen svårighet att undanrödja alla de förra olägenheterna och göra bevakningen mindre obehvämlig än förut, och alldeles icke förolämpande. Bergstullar synas också alldeles böra afskaffas. Utan olägenhet för de trafikerande bör, genom Taxans jemkning, som ej skett sedan 1777, med säkerhet vinnas en tillökning af 500,000 R:dr; men den upptages här för säkerhets skull endast till R:dr 300,000.

Om man, för det närvarande, ej ställer i fråga den obeskattade jordens beskattning, så uppkommer ändå, genom förenämnda utvägar, en tillökning i ordinarie inkomsten af R:dr 1,500,000. I behofvet felades följaktligen 1,500,000 R:dr, som borde sökas genom bevillning.

Innan man vill uppgifva sättet att fylla detta behof, torde det vara nödigt att fästa uppmärksamhet på den omständighet, att, enligt de till Stats-Utskottet vid 1809 års Riksdag inkomna handlingar, hafva Presterskapet och Läroverken åtkommit, *utom* Stat, i Kronoräntor 195,000 R:dr och 58,677 tr säd, som å 5 R:dr utgöra i penningar 293,386 R:dr, tillsammans 488,386 R:dr, af hvilka en betydlig del torde kunna indragas.

Extraordinarie inkomster.

1:0 *Öfverflöds-afgift* för hästar, vagnar, slädar, siden-tapeter, siden-möbler, speglar, penduler, förgyllda bord, ur, öfverflödig betjening, kort m. m. Denna afgift kan beräknas till 100,000 R:dr.

2:0 *Af löner och arfoden:*

Af alla indelta löner, som efter markegång utgöra 1000 R:dr till och med 1500 R:dr, betalas 5 procent; men stiga de deröfver, betalas 10 procent. Hit höra äfven Presternas löner i tionde, samt vederlag, boställen på landet m. m.

Af alla arfoden, som betalas af Staten eller enskilda korporationer, erlægges 10 procent, om innehafvaren derjemte för sitt Embete har full lön på Rikets Stat. Traktamenten likväl ej härunder begripna, ej heller hushyror i och för Embetet.

Denna inkomst beräknas till 20,000 R.dr.

Af Arf och Testamenten:

1:0 Af alla Bouppteckningar betalas 2 procent af behållna inventarii-summan.

2:0 Af alla arf eller testamenten, som tillfalla andra än arfvingar i rätt upp- eller nedstigande led, betalas 10 procent.

Ann. Det synes ej obilligt, att Staten anses såsom ett slags arfvinge, när egendom tillfaller oskyldde eller sido-arfvingar, hvilkas hela arfsrätt ankommer endast derpå, att den ärfde ej äger hvarken bröst-arfvingar eller lefvande förfäder. Denna summa bör kunna anses utgöra R.dr 50,000.

Afgift för Kreatur.

Om, såsom i England, man skulle vilja ålägga någon afgift för kreatur, såsom t. ex. 8 sk. för hvarje arbetshäst på landet; 8 sk. för hvarje ox eller ko i Städer och på landet, samt 2 sk. för hvarje får, så utgöra, enligt Tabellverket, när Stockholm undantages, hästarne 400,000, oxarne 250,000, kor 800,000, och fåren 1,200,000.

Ann. Denna afgift kan både bestridas och försvaras. En så liten afgift kan likväl ej minska ladugårdsskötseln. Frågan är här, att på bestämda grunder erhålla en säker extraordinarie inkomst, och i alla fall äro kreaturen en egendom, som ger afkastning. Denna afgift skulle utgöra R.dr 300,000; helst om kor i Städerna, i anseende till en större afkastning, högre beskattades än på landet.

Extraordinarie inkomsterne skulle, genom dessa utvägar, utgöra 470,000 R.dr. I Statsbehovvet felades följaktligen 1,030,000 R.dr. Om man ej beräknar nödvändigheten dels af alla Diskont-inrättingars upphörande,

